

Tjänsteställe, handläggare
RegionadministrationDatum
2024-07-05Dnr
24HSN1Sida
1(11)**Tid: 2024-07-05 kl. 09.15 – 09.40****Plats: Digitalt möte i Teams****NÄRVARANDE****Ledamöter**Elina Backlund Arab (S)
Viktoria Jansson (M)
Pia Lundin (SJVP)
Torgny Jarl (S)
Gudrun Sjödin (S)
Lars Åström (S)
Malin Westman (S)
Håkan Svensson (M)
Erica Stenberg (SD)
Jenny Voittoinen (SD)
Nina Orefjärd (V)Ordförande
1:e vice ordförande
2:e vice ordförande**Tjänstgörande ersättare**Sanna Jonsson (C)
Daniel Nydahl (SJVP)
Else Ammor (SJVP)
Mona Hammarstedt (KD)för Dennis Moström (C)
för Ingela Korhonen (SJVP)
för Isabelle Tejbo (SJVP)
för Daniel Ekdahl (KD)**Övriga ersättare**Mikael Johansson (S)
Tobias Eriksson Ehlin (S)
Anna Dzikowska-Zasadowska (M)
Katarina Blixt (SD)**Tjänstepersoner**Maria Strandberg, Hälso- och sjukvårdsdirektör
Hanna Wahlund, Stabschef hälso- och sjukvård
Maria Öhman, Nämndsekreterare

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

Datum
2024-07-05**Dnr**
24HSN1**Sida**
2(11)**§ 90 Val av justerare**

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att utse Pia Lundin (SJVP) att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 91 Fastställande av föredragningslista

Ett ärende tillkommer:

- § 93 Delgivningar

Med detta tillägg beslutar Hälso- och sjukvårdsnämnden

att fastställa upprättat förslag till föredragningslista.

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande

§ 92 Direktiv till etapp två för utredningen av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur

Diarienummer: 23HSN580
Ärendansvarig: Maria Strandberg
Handläggare: Henrik Kjellberg/Hanna Wahlund

Beslut:

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att godkänna direktiv med tillägg och därmed övergå i en andra etapp för utredningen av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur;

att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att genomföra etapp två för utredningen;

att utredningens pågående arbete löpande redovisas i uppdragsdialoger med hälso- och sjukvårdsnämnden enligt tidplan;

att direktivet kompletteras med följande stycken: "Försvars- och beredskapsperspektiven ska i etapp 2 beskrivas gällande; "Konsekvenser för beredskapsförmåga ur ett samlat systemperspektiv", vilket bland annat avser eventuell påverkan gällande Försvarmaktens verksamheter i Sollefteå/Västernorrland, frågan om etablering av beredskapssjukhus i Norrland vid kris och krig samt medlemskapet i Nato. I detta ska samråd ske med relevanta parter."

"Vidare behöver redan pågående arbeten kring utvecklingen av primärvården och god och nära vård beaktas under etapp 2, då primärvårdens utbyggnad är en central del av systemförändringar som inriktningsbeslutet grundar sig på."; samt

att förklara paragrafen för omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Utredningen av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur lämnade i april en delredovisning. Sedan tidigare finns i utredningens direktiv en utfästelse om att utredningen ska ges fortsatt vägledning efter ett politiskt inriktningsbeslut. I nästa skede ska utredningen därmed övergå i en andra etapp, där uppdraget tydligt inriktas mot att utförligt utreda och konsekvensbeskriva ett samlat handlingsalternativ som ska kunna ligga till

grund för politiska beslut. I föreliggande ärende presenteras förslag till direktiv till utredningens andra etapp.

Bakgrund

Utredningens förslag till handlingsalternativ – och det politiska inriktningsbeslut som fattades den 18–19 juni – innebär att den fortsatta utredningen ska ta sikte på att åstadkomma en omställning vid sjukhuset i Sollefteå med ett fokus på vård av multisjuka äldre patienter inklusive vårdplatser och medicinska observationsplatser. I strategin ingår också att samla och överföra delar av den specialiserade somatiska vården till sjukhusen i Örnsköldsvik och Sundsvall. Denna överföring omfattar därmed vård som kräver ett större akutsjukhus avancerade resurser, vårdnivå och skala. Sjukhuset Sollefteå bör ha fortsatt god tillgång till dagvård i form av akutmottagning, specialiserad mottagningsverksamhet, dialysvård och viss poliklinisk operation för patienter i närområdet, samt geriatrisk hemsjukvård. Akut sökande patienter med hög prioritet bör styras direkt till sjukhusen i Sundsvall och Örnsköldsvik.

Inledningsvis bör det förtydligas att de kompletterande utredningsdirektiven utgår från att målsättningen med en förändring av regionens sjukhusstruktur är att sänka kostnaderna för regionens sjukhusvård, omräknat till kostnad per invånare. I förlängningen kan en sådan målsättning också ge förutsättningar för en överföring av resurser till primärvården samtidigt som regionens ekonomiska underskott kan minska. Den övergripande målsättningen behöver genomsyra samtliga överväganden i utredningens fortsatta arbete.

Syftet med den fortsatta utredningen är att ta fram beslutsunderlag som är tillräckligt väl underbyggt och tydligt för att politiska genomförandebeslut ska kunna fattas. I denna mening är utredningens arbete att betrakta som en fördjupning kring bedömningar och förslag från delredovisningen i etapp 1. Utredningens arbete och beslutsunderlag ska också kunna ligga till grund för det faktiska genomförandet av förändringar efter ett politiskt beslut om strukturförändring – därmed ingår det i uppdraget att förbereda och fastställa en övergripande färdplan för implementering i hälso- och sjukvårdsorganisationen som kopplas ihop i befintlig process kring verksamhetsplanering och budget.

Det bör betonas att utredningsarbetet inom etapp 2 sker inom ramen för det handlingsalternativ som beslutats som utredningsinriktning. Samtidigt bör det understrykas att etapp 2 innebär tydligare krav på och möjligheter för områdes- och verksamhetsbaserade konsekvensbeskrivningar, bland annat när det gäller patientsäkerhet, ekonomi, arbetsmiljö, kompetensförsörjning,

forskning/utbildning. Berörda verksamheter och områdesledningarna har ett därmed ett huvudansvar att värdera, analysera och ta fram konsekvensbeskrivningar och genomförandeplanering utifrån ett systemperspektiv. Utredningsarbetet ska leda fram till ett samlat förslag till beslutsunderlag i form av en planering inklusive tidplan för genomförande.

Det nu aktuella inriktningsbeslutet om fortsatt utredning påverkar berörda verksamheter och områden på olika sätt. Vissa verksamheter vid sjukhusen i Sundsvall och Örnsköldsvik är, något förenklat, *mottagare* av patienter och utökade vårduppdrag från sjukhuset i Sollefteå. För närsjukvårdsområde väster är utredningsuppdraget ett annat, nämligen att förbereda och utreda formerna för att *bygga och skapa* en delvis ny inriktning för den kvarvarande verksamheten vid sjukhuset i Sollefteå.

Mot den här bakgrunden är inriktningen att utredningsarbetet inom ramen för etapp två genomförs via två delprojekt: dels ett *mottagarprojekt* och dels ett *skaparprojekt*. Inför uppdragsstart kommer närmare anvisningar att lämnas till områden och verksamheter. Men uppdelningen motiveras med att det fortsatta utredningsarbetet behöver lägga delvis olika tonvikt på olika perspektiv, beroende på om verksamheten är mottagare eller skapare. Gemensamt för de båda projekten är, det ovan nämnda syftet, dvs. att framtagna beslutsunderlag ska vara detaljerade och tillräckligt tydliga för att politiska genomförandebeslut ska kunna fattas.

Även om utredningsansvaret vilar på berörda områden och verksamheter, så finns flera särskilda områdesövergripande frågeställningar som behöver analyseras och i vissa fall samordnas. Dessa frågeställningar är bland annat:

- Akut sjuka patienter med hög prioritet
- Tillgång till sjuk- och ambulanstransport
- Kompetensförsörjning och bemanningslösningar
- Konsekvenser för beredskapsförmåga ur ett samlat systemperspektiv
- Uppbyggnaden av den primära vården i länet
- Konsekvenser och effekter av ett genomförande
- Detaljerad genomförandeplan
- Ekonomiska konsekvenser

Styrgrupp för utredningen och de två delprojekten är hälso- och sjukvårdens strategiska ledningsgrupp (HSSLG). När det gäller utredningens pågående arbete ska detta löpande redovisas i uppdragsdialoger med hälso- och sjukvårdsnämnden enligt tidplan. Uppdraget ska slutredovisas till nämnden senast december 2024.

Förvaltningens bedömning

Utredningen slutsatser behöver ta hänsyn till förutsättningarna att kunna möta dagens och morgondagens behov av hälso- och sjukvård på ett kvalitativt och hållbart sätt. Syftet med den fortsatta utredningen är att ta fram beslutsunderlag som är tillräckligt väl underbyggt och tydligt för att politiska genomförandebeslut ska kunna fattas. I denna mening är utredningens arbete att betrakta som en fördjupning kring bedömningar och förslag från delredovisningen i etapp 1.

En större förändring av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur får i stort sett alltid systemkonsekvenser. Det är därmed en komplex uppgift att fram till ett samlat förslag till beslutsunderlag i form av en planering inklusive tidplan för genomförande. Förslaget till direktiv beskriver väl den komplexitet och de avvägningar som måste till i ett direktiv av det här slaget. I direktivet beskrivs en uppdelning i ett mottagar- och ett skaparprojekt, särskilda frågeställningar för fördjupad analys, styrning, ansvar samt tidplanen för arbetet. Ett särskilt noggrant utredningsarbete behöver genomföras avseende de akuta vård-flöden som kommer beröras av en kommande förändring.

Tydliga krav på konsekvensbeskrivningar gällande patientsäkerhet, ekonomi, arbetsmiljö, kompetensförsörjning, forskning/utbildning finns i direktivet. I etapp två är uppdrag att beskriva hur ett huvudalternativ till framtida inriktning kan realiseras med hänsyn till en utförlig konsekvensbeskrivning. Utredningens arbete och beslutsunderlag ska kunna ligga till grund för det faktiska genomförandet av förändringar efter ett politiskt beslut om strukturförändring – därmed ingår det i uppdraget att förbereda och fastställa en övergripande färdplan för implementering i hälso- och sjukvårdsorganisationen inklusive budgetanpassningar.

Vad gäller själva genomförandet av utredningen behöver ansvaret för olika delar preciseras för de huvudsakliga aktörer som är berörda områden och verksamheter inom hälso- och sjukvården, förvaltningsinterna stödfunktioner tillsammans med upphandlade konsulter. En av flera viktiga utgångspunkter i detta arbete är att Hälso- och sjukvårdens strategiska ledningsgrupp (HSSLG) är styrgrupp för utredningen och de två delprojekten är. Etapp 2 innebär ett i grunden med konkret arbete med genomförande, förankring och verksamhetsmässigt ansvar och deltagande.

Verksamheternas planering av ett genomförande ska innehålla förslag till genomförande- och tidplaner. Det behöver i det sammanhanget utredas och beskrivas den påverkan som blir konsekvensen för serviceorganisationen och regionledningsförvaltningens funktioner.

Beslutsunderlag

Direktiv till etapp två för utredningen av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur, **bilaga 1**

Yrkande

Elina Backlund Arab (S) yrkar på följande ändring- och tillägg i beredningens förslag:

”Följande ändringsyrkande av första att-satsen:
att godkänna direktiv med tillägg och därmed övergå i en andra etapp för utredningen av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur;

Och tilläggs att-sats:

Att direktivet kompletteras med följande stycken:

”Försvars- och beredskapsperspektiven ska i etapp 2 beskrivas gällande; "Konsekvenser för beredskapsförmåga ur ett samlat systemperspektiv”, vilket bland annat avser eventuell påverkan gällande Försvarsmaktens verksamheter i Sollefteå/Västernorrland, frågan om etablering av beredskapssjukhus i Norrland vid kris och krig samt medlemskapet i Nato. I detta ska samråd ske med relevanta parter.”

"Vidare behöver redan pågående arbeten kring utvecklingen av primärvården och god och nära vård beaktas under etapp 2, då primärvårdens utbyggnad är en central del av systemförändringar som inriktningsbeslutet grundar sig på."

Pia Lundin (SJVP), Nina Orefjärd (V) och Mona Hammarstedt (KD) yrkar avslag till beredningens förslag samt ändrings- och tilläggsyrkande från Elina Backlund Arab (S).

Propositionsordning

Ordförande ställer beredningens förslag inklusive eget ändrings- och tilläggsyrkande mot yrkande om avslag från Pia Lundin (SJVP) m: fl. under proposition, vilket godkänns, och finner bifall för beredningens förslag inklusive eget ändrings- och tilläggsyrkande.

Reservationer

Pia Lundin (SJVP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande samt Daniel Nydahl (SJVP) och Else Ammor (SJVP). Följande reservationstext lämnas till protokollet:

Ordförandens sign	Justerandens sign	Exp den	Utdragsbestyrkande
-------------------	-------------------	---------	--------------------

”Vi yrkar liksom tidigare på avslag när det gäller ” Utredning om regionen framtida sjukhusstruktur” och även att gå vidare med ”Alternativ fyra”. Visserligen så beskrivs det i förslaget att en granskning skall ske när det gäller patientsäkerhet, ekonomi, arbetsmiljö, kompetensförsörjning och forskning & utbildning men viktiga aspekter saknas, nämligen

- Beredskapsperspektivet finns med och skall analyseras ur ett systemperspektiv. En mer specifikation om vad som då avses vore önskvärt.
- Förslagets påverkan på primärvården: Denna kan bli en försämring och inte som utredarna tycks tro en förbättring.
- Vi saknar också analyser från de enskilda verksamheter som berörs av utredningen. Vi har bara fått muntliga utsagor från utredarna om verksamhetsföreträdarnas påstådda slutsatser. Detta räcker inte som grund vare sig för slutsatser eller beslut. Det grundläggande i den delen måste vara skriftliga, kritiskt granskade och rimlighetsbedömda utlåtanden.
- Uppgifter om tillgängligheten till besök och åtgärder saknas. Eftersom kostnaderna för köpt vård är ett bekymmer i regionen redan nu så är detta en mycket viktig aspekt.
- Regionens utvecklingsstrategi måste naturligtvis vara ett rättesnöre också för Hälso- och sjukvårdsnämnden, men den nämns inte ens. Enligt utvecklingsstrategin ska man ”ta vara på potentialen i både stad och land” och i regionen arbeta ”för att ta tillvara och förädla tillväxtpotentialen för en långsiktig livskraftig och hållbar utveckling i hela länet.
- I direktivet till den fortsatta utredningen skrivs att den planerade analysen skall ligga till grund för politiska beslut om strukturförändringar. Men sådana har hitintills alltid varit beslut om avveckling av vård på specifika orter och centralisering och har varje gång lett till stora kostnadsökningar - inte till att ”ta tillvara och förädla tillväxtpotentialen för en långsiktig livskraftig och hållbar utveckling i hela länet”.
- Dessutom så är alternativ ett och två endast summariskt utredda och en helhetsbild av regionens vård borde ha tagits fram.”

Nina Orefjärd (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande. Följande reservationstext lämnas till protokollet:

”Vänsterpartiet röstar avslag på förslaget då vi emotsätter oss en utredning med detta perspektiv. Vi hade från början velat se en helhetsutredning där behovet av en god, jämlik och nära vård i hela länet stod i fokus. Det är

ingen hemlighet att Vänsterpartiet ser andra lösningar än det som majoriteten nu eftersöker. Vi står fortsatt fast vid att stora personalsatsningar behövs för att vända den negativa utvecklingen i länet. Vi står fortsatt fast vid att vi ska ha tre fullt fungerande akutsjukhus i länet. Vi står fortsatt fast vid att vi vill ha en utveckling av Tio100. Vi står fortsatt fast vid att stora primärvårdssatsningar behövs.”

Mona Hammarstedt (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande.

Protokollsanteckning

Mona Hammarstedt (KD) lämnar följande anteckning till protokollet:

” Protokollsanteckning från Kristdemokraterna:

I politiken jobbar vi med förtroende. Vi har först och främst väljarnas förtroende att hantera och detta prövas minst vart fjärde år. Och detta förtroende måste förvaltas. Vi inom politiken måste ta beslut om vad vi tror blir bäst för hela befolkningen, inte bara för våra egna väljare. I detta förtroende ingår att förvalta våra alltför knappa resurser på bästa sätt. Vi Kristdemokrater har redan gjort vårt val. Vårt ställningstagande är, och har hela tiden varit, att regionen behöver 3 sjukhus. 3 sjukhus där man kan få vård för det vanliga, det akut farliga och det som visar sig vara ofarligt. Och detta från befruktningen hela vägen fram tills ens sista andetag.

Vi tycker det är olyckligt att utredningen föreslagit en väg framåt som vi tror kommer leda till skada och lidande. Vi tror patientsäkerhetsanalysen kommer visa att alternativ 4 inte är ett realistiskt alternativ.”

§ 94 Delgivningar

Diarienummer: 24HSN78

Beslut:

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar

att med godkännande lägga informationen till handlingarna.

Delgivningar:

- Skrivelse från Sollefteå och Kramfors kommun ”Synpunkter på direktiv till etapp två för utredningen av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur” 2024-06-25, 23HSN580, **bilaga 2**
- Skrivelse från Sollefteå och Kramfors kommun ”Förnyade synpunkter på direktiv till etapp två för utredningen av Region Västernorrlands framtida sjukhusstruktur” 2024-07-03, 23HSN580, **bilaga 3**

Datum
2024-07-05

Dnr
24HSN1

Sida
11(11)

Justeras

Elina Backlund Arab
Ordförande Hälsö- och sjukvårdsnämnden

Pia Lundin

Vid protokollet

Maria Öhman

Ordförandens sign

Justerandens sign

Exp den

Utdragsbestyrkande